

**Вибір оптимального складу фітогелю венотонізуючої дії****Грубник І.М, Гладух Є.В.***Кафедра промислової фармації**Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*[glad\\_e@i.ua](mailto:glad_e@i.ua)

Загальноприйнятими методами лікування венозної недостатності є фармакотерапія, компресійна терапія і хірургічні методи лікування. Серед основних засобів, використовуваних на всіх стадіях захворювання, найбільш широке поширення отримали венотоніки, або флебопротектори. Це різноманітні фармакологічні препарати, які об'єднують загальну властивість – стабілізація структурних компонентів венозної стінки і підвищення її тону. Одночасно з цим топічні лікарські засоби (мазі і гелі) займають важливе місце в лікуванні венозної недостатності і користуються великою популярністю як у лікарів, так і пацієнтів. Обумовлено це тим, що вартість цих препаратів відносно низька, а використання їх не пов'язане з якими-небудь труднощами. Мазі і гелі на основі веноактивних препаратів разом з деякою відволікаючою дією можуть проявляти вено- і капілярпротекторні ефекти. Нас зацікавила можливість створення фітогелю венотонізуючої дії на основі екстрактів каштана і живокосту.

Екстракт каштана має протизапальну, венотонізуючу, фібринолітичну, антикоагулянтну і анальгезуючу дію. Він входить до складу гелів для лікування хронічної венозної недостатності, варикозного розширення вен, геморою. Екстракт живокосту має протизапальну і бактерицидну дію. Використання гелю для місцевого лікування венозної недостатності є найбільш прийнятним, оскільки ця лікарська форма характеризується легкістю нанесення, хорошим вивільненням біологічно активних речовин і проникненням їх углиб тканин.

Нами були проведені дослідження стабільності зразків фітогелю, виготовлених на різних основах-носіях. В якості гелеутворювачів використовували синтетичні, природні та напівсинтетичні гідроколоїди. Визначали їх термо- і колоїдну стабільність, параметри, які дозволяють прогнозувати стійкість в процесі виробництва і зберігання при зміні температурних параметрів і механічних дій. Приведений перелік використаних для стабілізації системи допоміжних речовин і обґрунтований їх вибір.

За результатами досліджень вибрані композиції допоміжних речовин, що проявляють максимальну стабільність при зберіганні у розробленому фітогелю венотонізуючої дії. Також нами визначені показники якості та підходи до його стандартизації, що було реалізовано в проекті методик контролю якості на лікарський засіб.